

עפ"ג 37539/08/18 - עבדאללה תותנג'י נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
לפני כבוד השופטים: ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל, ח' זנדברג

27 ינואר 2019

עפ"ג 37539-08-18 עבדאללה תותנג'י נגד מדינת ישראל

עבדאללה תותנג'י

המערער

נ ג ד

המשיבה

מדינת ישראל

פסק דין

שופטת רבקה פרידמן-פלדמן:

1. ערעור על גזר דינו של בית-משפט השלום בירושלים (כבוד השופט יצחק שמעוני) מיום 1.7.2018 בת"פ 15695-01-17, לפיו נגזר על המערער מאסר בפועל למשך שמונה חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסך 2,000 ₪. הערעור מופנה כנגד עונש המאסר בפועל.

ההליכים בבית-משפט קמא:

2. המערער הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של גניבת רכב בצוותא לפי סעיפים 413(ב)(א)+29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על פי עובדות כתב האישום, כמפורט בגזר דינו של בית-משפט קמא, בתאריך 25.12.2016 בשעה 06:40 או בסמוך לכך, בשכונת הגבעה הצרפתית בירושלים, גנב המערער יחד עם אחרים, שזהותם אינה ידועה למאשימה, רכב מסוג 'סיאט איביזה' אשר היה בבעלות המתלונן. המערער הגיע למקום יחד עם האחרים, ברכב מסוג 'מאזדה'. בהגיעם למקום, נעצרו ליד רכב הסיאט, המערער והאחרים ירדו וניפצו את חלון הרכב, עקרו את חובק ההגה, שברו את הסוויץ', פירקו את מחשב הרכב וחברו מחשב רכב חלופי אשר הביאו עמם למקום. לאחר התנעת הרכב, עלה המערער לרכב הגנוב ונסע לכיוון מחסום מחנה פליטים, שם נעצר על ידי שוטרים.

3. הסדר הטיעון בין הצדדים כלל הסכמה לפיה המשיבה תגביל עצמה לעונש מקסימלי של 14 חודשי מאסר, והמערער חופשי בטיעונו לעונש. כמו כן הוסכם על הגשת תסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער.

4. בטיעוניה לעונש ביקשה המשיבה להטיל על המערער מאסר למשך 14 חודשים, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

ב"כ המערער ביקשה שלא להיעתר לבקשת המשיבה. לטענתה, מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשים, ואלמלא נתוני שיקום הקיימים במקרה זה **"היה מקום לתת לו מספר חודשים בפועל"**, אך נוכח נסיבותיו של המערער, ותסקיר שירות המבחן, שלדבריה מצביע על אפשרות של שיקום, יש לשקול הקלה עם המערער והטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות. לדברי ב"כ המערער **"אפשר לא ללכת רק לרף הנמוך של מתחם הענישה אלא לחרוג ממנו לקולה, בדמות עבודות שירות שזה עונש מוחשי"**. לפיכך ביקשה להפנות את המערער לממונה על עבודות שירות.

5. לאחר שנתקבל תסקיר שירות המבחן ובתום הטיעונים לעונש, נעתר בית-משפט קמא לבקשת ב"כ המערער, והפנה את המערער לממונה על עבודות שירות להכנת חוות דעת בעניינו, לדבריו כדי שתהיה לפני בית המשפט "תמונה מלאה", ותוך ציון כי אין בכך כדי להצביע על עמדת בית המשפט לעונש.

6. כאמור, שירות המבחן הגיש בבית-משפט קמא תסקירים בעניינו של המערער.

על פי האמור בתסקירים, כמפורט בגזר דינו של בית-משפט קמא, המערער בן 23, נשוי ואב לשתי בנות. המערער תיאר מציאות חיים מורכבת, בצל קשיים כלכליים. בהתייחסותו לעבירה הנוכחית, סיפר המערער, כי היא בוצעה בצוותא עם שלושה אחרים, שרק עם אחד מהם הייתה לו היכרות קודמת. לדבריו, עד לבוקר האירוע, הוא כלל לא ידע על הכוונה לגנוב רכב, ורק בדרך סיפרו לו על מטרת הנסיעה. המערער לקח אחריות על חלקו בגניבת הרכב. המניע לעבירה היה כלכלי - הוצע לו 400 ₪ בתמורה להשתתפותו. לעניין הערכת הסיכוי לשיקום והסיכון הנשקף מהמערער, ציינה קצינת המבחן, כי מחד גיסא מדובר בצעיר בעל קשיים כלכליים ורגשיים אשר מובילים לסיכון מסוים. מאידך גיסא, המערער נעדר עבר פלילי ומצליח לנהל חיי משפחה תקינים. בנוסף, הוא ביטא רצון להתמקד בטיפול במשפחתו ולהעניק לבנותיו חיים טובים. הוא אף הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי ולבחון מניעים בבסיס העבירה. כל אלה מהווים לדברי קצינת המבחן גורמי סיכוי לשיקומו של המערער.

בתסקיר האחרון שהוגש הוסיפה קצינת המבחן כי המערער שולב בקבוצה טיפולית, השתתף במפגש אחד והביע רצון

ומוטיבציה לקחת חלק בטיפול קבוצתי.

לאור כל האמור בתסקיר, המליצה קצינת המבחן על מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי ומבחן למשך שנה, במהלכו ימשיך המערער את הטיפול הקבוצתי ויבחנו אפשרויות לשיקומו התעסוקתי.

גזר הדין:

7. בקביעת מתחם העונש ההולם, התייחס בית-משפט קמא לערכים המוגנים ביסוד העבירה; לצורך בענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות של גניבת כלי רכב, שהנן "מכת מדינה"; לנסיבות ביצוע העבירה, כאשר "הנאשם ביצע את העבירה לשם בצע כסף וחבר לקבוצת עבריינים מתוחכמת ביותר אשר יצאה במטרה לגנוב רכב ולשם כך הצטיידה בציוד מיוחד שכלל, בין השאר, מחשב רכב. כל אלה מצביעים על עבירה שלוותה בתכנון מקדים מוקפד במיוחד".

כן התייחס בית המשפט למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות, המתחילה ממאסר בעבודות שירות ועד לעונשי מאסר ממושכים, והפנה, בין היתר, לפסק הדין בעפ"ג 3614-01-13 אבו אלואליה נ' מדינת ישראל (29.5.13), שם נקבע מתחם ענישה, עבור כל גניבת רכב, בין 10 לבין 30 חודשי מאסר. בית-משפט קמא קבע בענייננו, כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 לבין 18 חודשי מאסר.

8. לגבי העונש המתאים, התייחס בית המשפט להודאתו של המערער, לגילו הצעיר בעת ביצוע העבירה, להיעדר עבר פלילי, לנסיבותיו האישיות של המערער ולהמלצת שירות המבחן לשלב את המערער בתהליך שיקום. עוד התחשב במעצר בית ממושך בו היה המערער נתון.

בית המשפט קבע כי תהליך השיקום שעבר המערער אינו מצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם.

לפיכך העמיד את עונשו של המערער ברף התחתון של המתחם, וגזר עליו עונש כמפורט לעיל.

דין והכרעה:

9. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

הלכה פסוקה היא כי ערכאת הערעור אינה גוזרת את העונש מחדש, ותתערב בגזר דינה של הערכאה הדיונית רק במקרים בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או כשהעונש שנקבע בו חורג מהמקובל באופן קיצוני. ראו ע"פ 3791/18 שי לוי ואח' נ' מדינת ישראל (2.10.2018) והפסיקה המוזכרת שם - ע"פ 5559/16 מדינת ישראל נ' פלוני (4.8.2016); ע"פ 1872/16 דז'לדטי נ' מדינת ישראל (18.5.2017); ע"פ 8479/16 פלוני נ' מדינת ישראל (30.5.2018).

10. אין מחלוקת בענייננו, כעולה מטיעוני ב"כ המערער, כי לא נפלה טעות במתחם העונש ההולם שקבע בית-משפט קמא. המתחם שנקבע מגלם בתוכו את הערכים המוגנים, תואם את נסיבות ביצוע העבירה ואת חלקו של המערער בעבירה, ואף תואם את הפסיקה הנוהגת.

כאמור, ב"כ המערער מיקדה טיעוניה בחריגה מן המתחם.

אכן, ישנם לא מעט שיקולים לזכותו של המערער, כמפורט בגזר הדין, אך במקרה זה לא היה בעניינו של המערער הליך שיקום משמעותי שיצדיק חריגה מהמתחם. השיקולים לקולה שמנה בית-משפט קמא, אינם מצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם אלא מיקום העונש בתחתית מתחם הענישה - כפי שקבע בית המשפט.

זאת ועוד, העונש שנגזר על המערער גם אינו חורג מטווח הענישה שבהסדר הטיעון.

מטעם זה, אף שהמערער נמצא על ידי הממונה על עבודות שירות, מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות - אין מקום לענישה נמוכה מהמתחם.

11. אשר על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 17.2.2019 בשעה 10:00 בבית מעצר "ניצן".

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"א שבט תשע"ט, 27 ינואר 2019, בהעדר הצדדים (על פי הסכמתם).

חיה זנדברג, שופטת

אלי אברבנאל,
שופט

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת